

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petitt vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petitt vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5  
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESSENICE: Ob kolodvoru 101.  
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.361

## Pogajanja v Pragi:

## Delo za pomirjenje v češkoslovaški

Sporazum za ureditev narodnostnih vprašanj v češkoslovaški bo mogoč le tedaj, če se izločijo zunanji politični vplivi

Praga, 8. avg. d. »Prager Presse« je objavila večerjale razmotrivanje o položaju, ki je nastal po prihodu lorda Runcimana v Prago. Pri tem ugotavlja, da morejo že prvi dnevi njegovega bivanja v ČSR močno vplivati na presojo vprašanj, ki jih hoče proučiti. Pokazalo se je namreč, da ima tako zvani »češkoslovaški problem« dve strani, notranjo in zunanjo politično. Prvi morejo v Pragi ugoditi, druga pa nima nobene zveze z dobro voljo češkoslovaške vlade, pa tudi ne Nemcev, ki so češkoslovaški državljani. Dejstvo je, da so se v zadnjih šestih tednih trije poletni nemški vojaški letal končali globoko v notranjosti češkoslovaške in sicer s pristankom na letališčih v Plznu. Planu in celo v Kutni horti, ne da bi kdo zaradi tega napadal sosedno državo.

Angleži, ki proučujejo v Pragi vprašanje narodnostnih manjšin v ČSR, so imeli vsakor priložnost spoznati, da v teh dneh drugo stran, ki predstavlja brez dvoma tudi najtežavnejši problem. Imeli so tudi že priložnost spoznati, da na splošno, z navedenimi izjemi, ki so jih izdale na eni strani češkoslovaška vlada, na drugi pa narodnostne večine za novo ureditev narodnostnega vprašanja, v prihodnjih dneh pa se bodo seznanili v osebnih razgovorih z merodajnimi politiki iz raznih taborov z

raznimi načeli, na katerih so zasnovani. Kar se tiče predlogov češkoslovaške vlade, je lord Runciman na razpolago že ves kompleks zakonskih načrtov, ki jih je izdelala »kupno z večinskimi strankami, da bi ustvarila v doslednem nadaljevanju dosedanjega češkoslovaškega narodnostnega prava čim močnejša jamstva za najvišjo mero narodnostne pravčnosti ter poskrbela, da se zagotovi vsem državljanom republike ne glede na narodnost, raso ali politično naziranje popoln razvoj gospodarskih, kulturnih in političnih sposobnosti. Predlogi češkoslovaške vlade, ne dopuščajo dvoma, da se niso pri njihovi izdelavi stalno upoštevale želje posameznih narodnostnih skupin in da se je nivarovala brezpogojna meja, ki se tiče enotnosti republike, njene suverenosti in obrambne pripravljenosti. Če kljub temu upoštevanju želja manjšin še vedno obstojajo znatne razlike med predlogi vlade in načrti manjšin, zlasti sudetskoneske stranke, je vzrok prav v tem, ker se ta meja ni mogla prekoračiti. V ostalem je češkoslovaška vlada vedno poudarjala, nazadnje v odgovoru min. predsednika dr. Hodže na pet vprašanj posl. dr. Kundta, da svojih predlogov ne smatra za končne, pač pa za podlago pogajanj, v katerih naj bi se po možnosti dosegel kompromis.

Če se spomiramo besed, ki jih je lord Runciman izrekel ob prihodu v Prago za stopnikom tiska, v katerih je poudaril, da je po njegovih političnih izkušnjah mogoč trajen mir samo na podlagi medsebojnih sporazumov, za kar je potrebna predvsem dobra volja, potem se ne more dvomiti, da ne obstojajo ti pogoji na češkoslovaški strani, nič manj važen pogoj za ustvaritev potrebnih okoliščin za medsebojno sporazumevanje pa je tudi to, da se izločijo vsi poskusi vplivanja od zunaj. Češkoslovaška pričakuje, da bo našla njena pripravljenost za mir in sporazum tudi pri vseh drugih primeren odmev, da se bo lahko vprašanje, za čegar rešitev je Anglija ponudila po lordu Runcimanu svoje dobrohotno sodelovanje, v resnici tudi pravilno rešilo.

## Nad štiristo milijonov za obrambni fond

Praga, 8. avg. d. Jubilejni fond za državno obrambo je dosegel doseg že vsoto 426.193.197 Kč, številu darovalcev pa se je povečalo na 161.861. To vsoto so zbrali od 17. maja dalje, napovedani pa so še nadaljnji veliki darovi, tako samo iz Češke 6 milijonov.

da na podlagi informacij ruskega generala Ljuškova, ki je pobegnil na Japonsko, sta bržkone domnevala, da se ne treba bati prave vojne z Rusijo. Če pa se na eni strani Japonska sedaj še mora odločiti o odkritem obračunu z Rusijo, se na drugi strani Rusija še mora odločiti. Za Sovjetsko unijo ni v sedanjem trenutku nobenega nujnega vzroka, da bi započela kako večjo vojno na Daljnem vzhodu. Rusija more še prav dolgo čakati, da se Japonska še bolj izčrpa v svoji vojni proti Kitajski, ki jo lahko s podpiranjem maršala Čangkajskega zavlačuje v nedoglednost. V Kremli se bodo tudi tem rajši odrekli neposredni vojni z Japonsko, ker večjejo na drugi strani močno njihovo pozornost dogodka v zapadni Evropi.

## Med Rusijo in Japonsko

Po mnenju evropskih političnih krogov ni nevarnosti za odkrito vojno med Japonsko in Sovjetsko unijo

Pariz, 8. avg. d. Spopadi na mandžursko-ruski meji se nadaljujejo, vendar pa skušajo rusko-japonski spor poravnati po diplomatski poti, kar predstavlja brez precejen korak k omiljenju napetosti, ki je grozila, da se bo izrodila v pravcato vojno.

Kakor znano, je japonski poslanik v Moskvi Sigmund izrazil ruskemu komisarju za zunanje zadeve pripravljenost svoje vlade, da poravnava spor pri Čangku-fengu mirno kot lokalni dogodek, kar pomeni, da bi namesto generalov pričeli zopet govoriti diplomati. V Tokiju so predlagali naj bi se na obeh straneh ustave sovražnosti, in Litvinov načelno ne odklanja tega predloga. Zahteva le, da se umaknejo japonske čete z ozemlja, ki so ga protizakonito zasedle. Četudi se bodo debate o upravičenosti te zasedbe prihodnje dni nadaljevale, ker hočejo na obeh straneh ohraniti svoj prestiž, in četudi se spopadi na mandžursko-ruski meji nadaljujejo, se more vendar iz tega preokretati sklepiti, da ne želi nobena izmed velikih tekmovalk na Daljnem vzhodu v sedanjem trenutku vojne.

Dasi se v Sovjetski uniji na protestnih shodih zelo vzpodbuja protijaponsko razpoloženje in dasi so bile ruske obmejne straže pomnožene zadnje dni z znatnimi kontingenti redne vojske na Daljnem vzhodu, s tanki, topovi in letali, vendar ni v Moskvi posebnih znamenj, da mislijo pričeti kako veliko vojno. Vojna poročila se sicer glase, kakor bi bili že sredi napovedane vojne, vendar pa je značilno, da so ostale vojaške operacije omejene strogo na sporni obmejni kot zapadno od Vladivostoka.

Čeprav v Tokiju in Moskvi v sedanjem trenutku niso posebno zavzeti za vojno, bi bilo vendar napacno presojati spopade pri Čangku-fengu z enako mero kakor neštete dosedanje incidente na dolgi rusko-mandžurski meji. Da ti dogodki niso podrejenega pomena, dokazuje že to, da se v zadnjih dneh neprestano posvetujejo v Tokiju vodilni člani vlade z zastopniki generalnega štaba, pa tudi z milicdom.

S strateškega stališča je grčevje pri Čangku-fengu za Ruso izrednega pomena. To grčevje je 75 km daleč od Posjedenskega zaliva, ki ga nameravajo boje izpremeniti v vojaško oporišče. Če bodo Rusi ostali na teh višinah, po katerih grebenih poteka bačja meja, bodo mogli ogroziti japonsko pomorsko oporišče v Rašinu na severni Koreji, tik ob ruski meji, ter nadzirati zveze od tod v Mandžurijo, ki so važne za transport vojaštva. Če pritiska Rusija v času, ko prihaja Japonska do spoznanja, da zahteva njena vojna na Kitajskem podporo vsega njenega narodnega gospodarstva, na tako občutljivi točki, je razumljiva velika nervoznost, ki je nastala v japonski javnosti zadnje dni. Nevarnost, da bi krajevni vojaški poveljniki v Mandžuriji, ki dobro poznajo položaj v Mandžuriji in okoliščinah krajev, Kitajske, skušali samovoljno uveljaviti dozdnevne japonske interese proti Rusiji, je to nervoznost japonske javnosti in odgovornost japonske vlade.

## Posebni vlaki k proslavi 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

| Maribor, 8. avgusta.                                                                                                 |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Iz Kamnika mesto dne 13. VIII. ob 21.20                                                                              |  |
| „ Jarš Mengesha „ „ 21.43                                                                                            |  |
| „ Domžal „ „ 21.51                                                                                                   |  |
| „ Ljubljane gl. kol. „ „ 22.40                                                                                       |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 1.45                                                                          |  |
| S tem vlakom potujejo iz Ljubljane tudi Dolenjci in Notranjci.                                                       |  |
| Z Jesenic dne 13. VIII. ob 21.00                                                                                     |  |
| „ Zirovnice „ „ 21.14                                                                                                |  |
| „ Lesc Bleda „ „ 21.22                                                                                               |  |
| „ Podnarta Kropce „ „ 21.45                                                                                          |  |
| „ Kranja „ „ 22.01                                                                                                   |  |
| „ Skofje Loke „ „ 22.14                                                                                              |  |
| „ Ljubljana gl. kol. „ „ 23.00                                                                                       |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 1.55                                                                          |  |
| Iz Trbovelj dne 14. VIII. ob 3.30                                                                                    |  |
| „ Hrastnika „ „ 3.38                                                                                                 |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 4.30                                                                          |  |
| Iz Celja dne 14. VIII. ob 4.30                                                                                       |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 5.46                                                                          |  |
| Iz Šoštanj dne 14. VIII. ob 3.40                                                                                     |  |
| „ Smartna ob Paki „ „ 3.59                                                                                           |  |
| „ Polzele Braslovč „ „ 4.08                                                                                          |  |
| „ St. Peter v Sav. dol. „ „ 4.15                                                                                     |  |
| „ Žalca „ „ 4.23                                                                                                     |  |
| „ Petrovc „ „ 4.27                                                                                                   |  |
| „ Celja „ „ 4.48                                                                                                     |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 6.20                                                                          |  |
| Iz Zreč dne 14. VIII. ob 3.55                                                                                        |  |
| „ Iz Slov. Konjic „ „ 4.18                                                                                           |  |
| Razen tega bo vozil še redni potniški vlak št. 8231, ki odhaja iz Slov. Konjic ob 4.38 in prihaja v Poljčane ob 5.45 |  |
| Iz Poljčan dne 14. VIII. ob 5.50                                                                                     |  |
| Iz Slov. Bistrice „ „ 6.00                                                                                           |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 6.28                                                                          |  |
| Iz Brežic dne 14. VIII. ob 3.40                                                                                      |  |
| „ Videm Krško „ „ 3.50                                                                                               |  |
| „ Rajhenburg „ „ 3.56                                                                                                |  |
| „ Bilanca „ „ 4.03                                                                                                   |  |
| „ Sevnica „ „ 4.12                                                                                                   |  |
| „ Radeče „ „ 4.30                                                                                                    |  |
| „ Rimske Toplice „ „ 4.57                                                                                            |  |
| „ Laško „ „ 5.07                                                                                                     |  |
| „ Štore „ „ 5.25                                                                                                     |  |
| „ Sv. Jurij „ „ 5.32                                                                                                 |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 6.38                                                                          |  |
| Iz Rogatica dne 14. VIII. ob 4.40                                                                                    |  |
| „ Rogaska Slatina „ „ 4.53                                                                                           |  |
| „ Kostivnica Podplat „ „ 5.07                                                                                        |  |
| „ Mestinje „ „ 5.11                                                                                                  |  |
| „ Šmarje pri Jelšah „ „ 5.27                                                                                         |  |
| „ St. Vid pri Grobelnem „ „ 5.40                                                                                     |  |
| „ Grobelno „ „ 5.56                                                                                                  |  |
| „ Ponikva „ „ 6.03                                                                                                   |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 6.55                                                                          |  |

| Iz Ljubljane gl. kol. dne 14. VIII. ob 3.30                                                                                                               |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| „ Dev. Marija v Polju „ „ 3.37                                                                                                                            |  |
| „ Zalog „ „ 3.41                                                                                                                                          |  |
| „ Kresnice „ „ 4.00                                                                                                                                       |  |
| „ Litija „ „ 4.10                                                                                                                                         |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 4.46                                                                                                               |  |
| Iz Ljubljane gl. k. dne 14. VIII. ob 3.50                                                                                                                 |  |
| Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII. ob 7.14                                                                                                               |  |
| Iz Ptuja dne 14. VIII. ob 4.35                                                                                                                            |  |
| „ Hajdina „ „ 4.42                                                                                                                                        |  |
| „ Sv. Lovrenca na Drav. polju „ „ 4.53                                                                                                                    |  |
| „ Cirkovce „ „ 4.58                                                                                                                                       |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 5.29                                                                                                                |  |
| Iz Murske Sobote dne 14. VIII. ob 3.12                                                                                                                    |  |
| „ Belinci „ „ 3.24                                                                                                                                        |  |
| „ Doklečevje „ „ 3.31                                                                                                                                     |  |
| „ Veržej „ „ 3.38                                                                                                                                         |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 6.04                                                                                                                |  |
| Iz Gornje Radgone dne 14. VIII. ob 3.38                                                                                                                   |  |
| „ Slatina Radenci „ „ 3.48                                                                                                                                |  |
| „ Hrašče Mota „ „ 3.56                                                                                                                                    |  |
| „ Bučevci „ „ 4.03                                                                                                                                        |  |
| „ Križevci pri Ljutomeru „ „ 4.12                                                                                                                         |  |
| „ Ljutomer „ „ 4.32                                                                                                                                       |  |
| „ Zverovinci „ „ 4.53                                                                                                                                     |  |
| „ Ivankovci „ „ 5.03                                                                                                                                      |  |
| „ Pavlovi „ „ 5.11                                                                                                                                        |  |
| „ Pušonci „ „ 5.15                                                                                                                                        |  |
| „ Ormož „ „ 5.25                                                                                                                                          |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 6.33                                                                                                                |  |
| Iz Čakovca dne 14. VIII. ob 5.10                                                                                                                          |  |
| „ Središče „ „ 5.26                                                                                                                                       |  |
| „ Velika Nedelja „ „ 5.47                                                                                                                                 |  |
| „ Osluševci „ „ 5.54                                                                                                                                      |  |
| „ Moškanjci „ „ 6.02                                                                                                                                      |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 7.05                                                                                                                |  |
| Iz Prevalj dne 14. VIII. ob 4.30                                                                                                                          |  |
| „ Guštanj Ravne „ „ 4.36                                                                                                                                  |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 6.08                                                                                                                |  |
| Iz Velenja dne 14. VIII. ob 3.55                                                                                                                          |  |
| „ Gornji Dolci „ „ 4.25                                                                                                                                   |  |
| „ Mislina „ „ 4.33                                                                                                                                        |  |
| „ Dovže „ „ 4.41                                                                                                                                          |  |
| „ Slovenj Gradec „ „ 5.01                                                                                                                                 |  |
| „ Dravograd Meža „ „ 5.37                                                                                                                                 |  |
| Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII. ob 6.51                                                                                                                |  |
| Udeleženci s proge Trbojnje do Rus uporabljajo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz Dravograda Meže ob 5.59 in prihaja v Maribor kor. kol. ob 7.22. |  |
| Udeleženci s proge St. Ilj—Pernica uporabljajo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz St. Ilje ob 7.12 in prihaja v Maribor gl. kol. ob 7.38.         |  |
| Skupina Koroških borcev potrjuje iz Ljubljane glav. kol. 14. VIII. z vlakom št. 651, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.55.                                      |  |

## Stavka, pogajanja, odpovedi

Vse kaže, da bo letos skoraj prav toliko mezdnih gibanj kakor predlanskim

Ljubljana, 8. avgusta  
Val meznega gibanja zavzema čedalje večji obseg. Zdi se, da bo letos skoraj prav toliko mezdnih gibanj kakor leta 1936, ki je bilo posebno nemirno.

Poročali smo že o meznem gibanju kamnolomniškega delavstva, zaposlenega v velikih pohorskih kamnolomih. Poročilo moramo zdaj dopolniti, da kamnolomniško delavstvo že stavka od četrta.

V pohorskih kamnolomih zaposljuje delavstvo podjetji ing. Lenarčič in Anton Res iz Zagreba. Pri ing. Lenarčiču je bilo doslej zaposlenih okrog 110 delavcev, pri Resu pa 157. Delavska organizacija se je zavzela za delavce, da bi dobili kolektivno pogodbo in da bi jim podjetji zvišali mezde 20 do 25%. Delavci so zaslužili najmanj 15 din, povprečno pa po 20 do 25 din na dan pri 8urnem delu. Podjetji se sploh nista hoteli pogajati z zastopniki delavstva in sta zavračali vse delavske zahteve. Zato je delavstvo 29. julija sklenilo, da nastopi stavko, a tedaj iz taktičnih razlogov še ni napovedalo, kdaj začne stavkati. Stavka se je začela v četrtek in je polpolna. Poizkusa sporazuma med delavstvom in podjetjima doslej še ni bilo.

Organizacija stavbnih delavcev v Ljubljani je nedavno tudi začela voditi akcijo za sklenitev kolektivne pogodbe za pečarske pomočnike, ki jih je pri ljubljanskih mojstrih zaposlenih okrog 60. Organizacija je predlagala zvišanje mezd za 20%. Pečarski mojstri se sklicanega sestanka niso udeležili, zato je delavska organizacija zaprosila uradno obravnavo, ki pa še ni bila določena.

V soboto je podjetje »Alpeko« odpusti-

lo vse svoje delavstvo. V tovarni je bilo zaposlenih okrog 40 delavcev, ki so se nedavno organizirali v Zvezi stavbnih delavcev Jugoslavije, podružnice v Ljubljani. Zveza je poslala podjetju predloge za zahtevami po ureditvi delovnih pogojev in sklenitvi kolektivne pogodbe. Organizacija je zahtevala, naj jo podjetje prizna, kakor tudi priznanje delavskih zaupnikov, nadalje zvišanje mezd in upoštevanje socialne zakonodaje. Ob koncu julija je podjetje odpovedalo delo večini delavstva. V četrtek je bil sestanek podjetnika z zastopniki delavstva v Delavski zbornici. Podjetnik je navajal, da ne more več zaposlovati takšnih delavcev, češ da so med njimi saboterji ter da ni zadovoljen z njihovim delom. V svojih zahtevah, kakšna naj bi bila storitev delavstva, je navajal, da zahteva od svojih delavcev 80% storitve delavstva v Nemčiji in Italiji z enakimi stroji. Podjetnik priznava delavske zaupnike, a pri njihovi izbiri hoče tudi sam odločiti. Za sklenitev kolektivne pogodbe pa je pripravljen pogajati se z Jugoslovansko strokovno zvezo.

Delavstvo pa zavrača podjetnikove obdolžitve in trdi, da njegove mezde niso dosegle niti po naredbi o minimalnih mezdah določene višine. Nadalje trdi, da ni prejelo nadurne plače in da so bile celo ženske zaposlene pri nočnem delu.

Podjetje je v soboto odpustilo vse delavce. Delavstvo je postavilo pred tovarno straže. Organizacija je zaprosila oblasti za posredovanje, ker je mnenja, da je odpust delavstva izprijeto, ki zanj določa uredba o minimalnih mezdah, sklepanju kolektivnih pogodb in arbitražni kazni.

## Iz slovenskega Korotana

Znani in priljubljeni župnik g. Vinko Poljanec iz škocijana, ki je bil že dalje časa v bolnišnici pri celovških elizabetincah, je 2. t. m. zapustil bolnišnico in se vrnil v svojo bivšo škocijansko faro nazaj. Njegova bolezen je zelo resna, vendar je upanje, da bo med svojimi dragimi rojaki kmalu okreval.

Slovenska prosvetna zveza je priredila 31. julija popoldan na Šoštarjevem vrtu v Globasnici slovenski dan s sličicami iz slovenskega kulturnega življenja na Korotanu. Nad tiskovno mizico slovenskega ljudstva iz Podjume in okolice je za pozdravnimi besedami zapel skupni moški zbor pod vodstvom g. Hartmanna. Zadelala je slovenska himna »Nimav

črez jazaro«. Tej sta sledili »Pastirček« in »Planinska«. Nato so nastopila vrsta podjumskega dekleta v zboru pod vodstvom grč. Milke Hartmannove. Slavnostni govor je imel profesor Tšiler in navajal težave koroških Slovencev. Slavnostnemu govoru so sledili še razni nastopi, s katerimi so pokazali podjumske fantje, četudi so komaj odločili svoje kose, in pa dekleta zdravih roletih lice, kaj da znajo lepega podati vsem onim, ki hočejo svojo narodnost hraniti kot najdražji spomin na svoje prednike in skrbeti za čast svojega rodu. Pri prireditvi je igrala tudi smilheška godba. Slovensko ljudstvo v Globasnici je narodno zavedno, kar mu je le v čast.

## Smrt slovitega igralca Stanislavskega

Moskva, 8. avg. d. Danes je tu umrl v 75. letu starosti znameniti igralec in režiser Hudožestvenega teatra Stanislavski.

Konstantin Sergejevič Aleksejev, pozneje Konstantin Stanislavski, je bil rojen 18. januarja 1863 v Moskvi, kjer je bil njegov oče premožen trgovec. Njegova mati je bila hčerka Rusa in Francozinje, znamenite igralki Varleyeve. Po svoji babici je Stanislavski podedoval dar za gledališko umetnost, ki se ji je posvetil z vsem srcem že v mladih letih. Leta 1897 se je seznanil z znamenitim dramatikom Dančenkom in oba moža sta sklenila ustanoviti neodvisno gledališče. Tako je nastal znameniti moskovski Hudožestveni teater, ki je postal kmalu vodilni med vsemi odri v Rusiji. Posebna značilnost hudožestvenikov je bilo stremenje po realnosti in resnici pri izvajanju ter železna disciplina napram igralcem. Največ uspeha so imeli hudožestveniki s Čehovimi dramami, pa tudi z deli drugih slovinskih dramatikov. Leta 1906 je Stanislavski gostoval v Berlinu, kjer je žele velike uspehe. Po vojni je Tajrov, ki je uveljavil novo pot v gledališki umetnosti, za nekaj časa zasenčil Stanislavskega, potem pa je znova prodrla šola Stanislavskega, ki mu je l. 1928 ob 65letnici proslave hudožestvenikov moskovska vlada v priznanje zaslug naklonila častno doživljenjsko rento.

## Ameriško trgovinsko zastopstvo v Bukarešti

Bukarešta, 8. avg. d. Leta »Times« in »Angelo« poročata, da je prišel v Bukarešto novi ameriški trgovinski ataše Gardner Richardson, ki je bil do prireditve Avstrije k Nemčiji ameriški trgovinski ataše na Dunaju. Washingtonska vlada je sklenila, da premesti vse svoje trgovinsko zastopstvo v Dunaju v Bukarešto, kjer bo pričelo poslovati v začetku septembra. To je obenem dokaz, da so se Zedinjene države pričele zanimati za razvoj trgovinskih odnosov z Rumunijo. Obenem poudarjajo, da je Dunaj ameriško trgovinsko zastopstvo na Dunaju centraliziralo v svojih rokah gospodarske odnose z vsemi podzavestnimi državami in da bo sedaj ta vloga slaba pripadla ameriškim trgovin-

## Na Poljskem podirajo pravoslavne cerkve

Varšava, 8. avg. d. Sedanjí poljski režim je začel neizprosno borbo proti pravoslavni cerkvi, da na ta način onemogoči vsak narodnostni pokret Belorusov, Velikorusov in Ukrajincev. Na Poljskem je 22.000.000 rimskih katolikov, 3.245.000 grško-katoliških unitov in 1.400.000 pravoslavni. Poljski hočejo pravoslavne spraviti v grško-katoliško cerkev in kar zlepa niso pripravljeni, da se za pravoslavne cerkve in prebivalstvo v preganjanju njihove župnike. Tako je bilo doslej samo v ljubljanski vojni vojni porušeni 114 cerkev. Med prebivalstvom je to povzročilo veliko razburjenje. V zvezi s tem so pravoslavni škofje izdali posebno spomenco, v kateri pozivajo prebivalstvo, naj ohrani mirno kri, da ne bo prišlo do aretacij in deportacij. Čeprav je spomenica pomotrjevalne vsebine, jo je vlada vseeno zaplenila.

## Bolgarski kraji na poti v Italijo

Beograd, 8. avgusta. AA. Na poti v Italijo se je danes bolgarski kraji Boris peljal skozi Beograd.

## Nakupovanje zlata v Angliji

London, 8. avgusta. W. Nadalni nakupni zlata v vrednosti 750.000 funtov so zaključili borzni tedni s nakupom zlata v višini 135 milijonov funtov, kar se je doseglo na splošno. V banknih krogih je to živahno poslovanje — posebno ob sobotah, ko je v primerih z ostanliki dnevi razmeroma mirno — izkazalo še posebno posrčnost.

## Borzna poročila

Carib, 8. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 11.90, London 21.30, New York 457, Bruselj 73.925, Milan 22.96, Amsterdam 236.95, Beč 175.45, Dunaj 33, Praga 15.08, Varšava 52.35, Bukarešta 3.25.

## Postani in ostani član Vodniške družbe!



# Delovanje Kmetijske družbe

**Občni zbor KD je pokazal, kako zelo je potrebno, da se kmetje oklenejo svoje najstarejše gospodarske organizacije**

Ljubljana, 8. avg. Na večerajšnjem občnem zboru naše najstarejše kmetijske organizacije se je pokazalo, da je Kmetijska družba prestala vse viharje ter da kljub vsem težkotam zmagovito napreduje v korist kmetijstva. Za občni zbor je vladalo posebno zanimanje, zlasti zaradi revizijskega poročila, ki ga je po uvođenih formalnostih prečital revizor Zveze slovenskih zadrug Rože.

Revizor je ugotovil v poslovanju Kmetijske družbe vzoren red; navedel je le nekatere neznatne formalne pomanjkljivosti ter predlagal reforme za olajšanje in poenostavljenost poslovanja. Izguba 261.564 din, ki jo izkazuje računski zaključek za l. 1937, je nastala predvsem pri kupniškem poslovanju z zdravilnimi zelišči prejšnjega leta, delno pa izvir iz izgub posameznih podružnic in skladišč. K temu je treba pripomniti, da je v blagovnem prometu centrala dosegla letos 437.000 din prebitka, lani pa samo 4000 din. Vse obdolžitve, ki so jih nekateri širili v letaki, so bile zlobno izmišljene. KD je lani odplačala vse dolgeve pri denarnih zavodih ter si bo prihranila na samih obrestih nad 100.000 din.

Iz poročila glavnega odbora (ravnatelj KD ing. Ferline) v resnici lahko sklepamo, da pomeni poslovno leto 1937 dobo notranje konsolidacije zadrug.

Na lanskem občnem zboru je bila podana izčrpana slika o premoženjskih razmerah zadrug in odbor je izrekel prepričanje, da bo s strogim varčevanjem in previdnim gospodarstvom mogoče premagati vse težave. Toda ob tej priliki je treba ugotoviti, da ni bilo primernih pogojev za konstruktivno delo, KD lani ni imela niti dneva za nemoteno trgovsko poslovanje.

Premoženje zadrug je investirano v zaloga in nepremičninah ter zadruga nima obratnega kapitala, zato se je morala poslužiti kredita, ki ga je dobila proti zastavitvi nepremičnin. Na prvem mestu je vključen Kreditni zavod za milijon din kot rednim kreditom in za 500.000 din kot izrednim kreditom. Na drugem mestu je Kmetijski bančni in posojilni dom za žiro kredita pri Narodni banki za 700.000 din. Ker zadruga trguje s pomočjo najetih denarnih sredstev, ki jih je treba obrestovati po 10%, ne more računati z večjim dobičkom kakor le 5% bruto. Trgovanje bi bilo rentabilno le pri velikem obratu. Zato je bilo jasno, da bo zadruga

morela odprodati del svojih nepremičnin in tako povečati obratni kapital. Začetek je bil storjen leta 1936, ko so prodali zemljišče v Trnovem. Zaradi nesmetljivega pravnega stanja zadruga se odbor ni mogel odločiti za prodaje lani ter je bil prisiljen obratovati se vse lansko leto in letos do maja z najetimi kapitalom. Lani so znašale obresti 291.780,81 din. Če bi zadruga lahko prodala hišo pred letom, bi si prihranila na obrestih najmanj 180.000 din. Največjo škodo je pa KD pretrpela, ker je izgubila mnogo kupcev, ki so prej kupovali pri nji. Med kupci so izgubili kar je pomenilo razen gnotne tudi moralno škodo.

Z razsodbo državnega sveta je bila končno potrjena pravilnost sklepanja bivšega društva, ki je sklenil razpust prejšnje Kmetijske družbe in predajo premoženja novi zadrugi.

Zadruga je lani pri vsem zelo varčevala ter so se zlasti znižali režijski stroški. Košatni dobiček pri blagovnem prometu centrala znaša 276.420,82 din.

Po poslovnem poročilu je poročal v imenu verifikacijskega odbora poslanec Mravljec. Razvila se je stvarna debata, ki so se je udeležili številni delegati. V imenu nadzornega odbora je poročal ing. Teržan in predlagal, naj izgubo krijejo z odpisom pri rezervnem fondu. Predlog je bil sprejet z večino glasov. Trije so glasovali proti.

Med številnimi koristnimi predlogi je treba zlasti omeniti predlog L. Petrovarja, ki je predlagal, naj občni zbor v obliki resolucije zahteva uvedbo obveznega varovanja proti toči, nadalje, naj na pristojnih mestih ukrepe vse potrebno za poenotenje poljedelskih potrebščin in zlasti kmetijskih sredstev za vinogradnike; uvesti bi bilo tudi treba starostno zavarovanje kmetijske prebivalstva; lovski zakon je treba spremeniti, da ne bo več ščitil največjega škodljivca kmetijskih panog, zajca.

V debati o odnosih Kmetijske družbe in Kmetijske zbornice je ravnatelj KD pojasnil, da je banka uprava odredila družbi pravico do delegata v zbornici. Pritožbo proti temu odloku je kmetijsko ministvo zavrnilo.

Občni zbor, ki je trajal tri ure, je pokazal, kako zelo potrebno je, da se kmetje oklenejo svoje najstarejše gospodarske organizacije.

lani občinstva. Zelo so ugajale tudi prastare proste vaje članov (36) in članic (32), naker sta nastopili vrsti naraščajnskih šola I in II kroga, Ljubljanske šole pa na bradji in bili deležni na svoje izborni izvedene vaje nedeljne pohvale občinstva. Za zaključek je sledila simbolična slika »Staro in novo sokolstvo«. Najprej so naraščajnski in naraščajnske lepe izvedli Nalukovo telovadno skladbo »Pod prapori«, potem pa so sledile na restitucijo posamezne slike iz sokolskega življenja, ki so napravile na prisotne globok vtis. Na telovadišče so prišli vsi telovadni oddelki s českoslovaško, bolgarsko, jugoslovaško in poljsko nastavo in s sokolskimi prapori in

se med igranjem sokolske himne »Haj! Slovanci pokloni! slovenski knež, med tem pa je bila spuštena državna zastava, ki jo je deca spet odnesla s telovadišča. Med viharimi vzhiki in petjem »Le naprej hram miru...« so zapustili telovadni oddelki in članstvo telovadišča, naker je bila uspešno telovadišča zaključena. Ob veliki udeležbi in med neumornim igranjem sokolske godbe je bila na telovadišču prijetna zabava, ki je potekala v splošno zadovoljstvo vseh številnih posetnikov. Močanskemu Sokolu k 30letnemu jubileju tudi naše bratstvo čestitke! Le krepko po zahtevni poti naprej...

## Bogat je bil včeraj sportni spored

### Včeraj so se sportniki udeleževali v najrazličnejših panogah - V nogometni ligi so zmagali favoriti - Smerdu (Ilirija) dvojni državni prvak v tenisu

Ljubljana, 7. avgusta. Včerajšnja nedelja je bila izredno pestra po sportnih dogodkih. Nogometaši so vstopili v novo prvenstveno sezono, na Bledu je bilo državno prvenstvo kajakov, v Mariboru mednarodno motociklistično prvenstvo, v Celju so proslavili 40letnico ondotnega kolesarskega kluba z jubilejnimi dirkami, v Zagrebu se je končalo državno teniško prvenstvo, v Ljubljani pa smo imeli razen ženskega nogometa še nastop lahkoletov.

Otvoritev nogometne sezone v ligi je prinesla na čeli črti zmage favorita. Ljubljana je igrala v Beogradu nasproti Jugoslaviji. V prvem polčasu so nudili domačini izvrstno igranje in je bilo na igrišču le eno moštvo. V tem delu je Jugoslavija dosegla 2 gola, s čemer je bil tudi že postavljen končni rezultat. Po odmoru so Ljubljanci prišli nekoliko bolj do izraza, a jim ni uspelo zmanjšati razlike. Gostje s svojo igro niso zadovoljili in vse kaže, da se bodo morali tudi v tej sezoni boriti za obstanek v ligi. Drugo srečanje v Beogradu je prineslo srečno zmago BSK nad sarajevsko Slavijo v razmerju 4:1 (2:1). Slavija je igrala dobro in nikakor ni zaslužila tolikšnega poraza. Onstran Donave, v Zemunu, je novi ligaš Sparta, imela v gostih Bask. Do odmore nobena stranka ni mogla doseči gola, po menjanju strani pa se je uveljavila večja rutina Beograđanov, ki so zmagali 1:0. Hajduk imel nasproti skopljanskemu Gradjanke mu lahko delo. Gostje mu nikakor niso bili kos in so podlegli 1:4 (0:2). Prepričevalen je bil start Gradjanke. Na svojem igrišču je dal Jedinstvu lekcijo v nogometni igri in brez truda zmagal 5:0. Tudi tretji novinec v ligi, varaždinska Slavija, je v prvem kolu ostala brez točke. Na domačih tleh je sprejela v goste državnega prvaka Haska, ki pa je zmagal šele po ostri borbi 2:1 (1:1).

Državno kajaško prvenstvo na mirnih vodah na Bledu je bilo v znamenju dvoboja med Zagrebom in Ljubljano. V enosedežnih kajakih so prevladovali Zagrebčani, v dvosedežnih pa Ljubljanci. V enojki je Vincenc Mirko (Maraton, Zagreb) slavil lahko zmago v 56:45,2, ker se je njegov najhujši tekmeč, Stopar od ljubljanskega kluba, prekrulil in odstopil. Tudi drugo mesto je pripadlo Zagrebčanom in si ga je osvojil Vincencov brat Božo, 4 minute za zmagovalcem. Naslednji je bil Drovnik (Ljubljana). Pri dvojki sta prepričljivo zmagala Gabršček-Malahovski (Ljubljana) v najboljšem času dneva 53:26,2 pred Gluhakom in Hartlom (Maraton, Zagreb), ki sta potrebovala 54:54,7. Slednja sta vodila hudo borbo s Tenino in Deutschmannom (Ljubljana), ki sta zaostala le za 4 sekunde. Proga je bila dolga 10 km in je vodila dvakrat okoli jezera Organizacija, ki je bila v rokah Ljubljancin, je bila brezhibna. Mariborčani so bili priča mednarodnega državnega cestnega prvenstva motociklističnih

stov. Tekmovali so na krožni progi Maribor-Kamnika, dolgi 6,8 km. Tekmovanja so se v precejšnjem številu udeležili tudi Gradčani, ki so dosegli prav lepe uspehe in zmagali v skoraj vseh kategorijah. Zlasti se je uveljavil Milenkovič na DKW motorju. Državni prvak je postal Mariborčan inž. Lotz. Pri dirki je bilo več nesreč.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju je v proslavo 40letnega obstoja priredil zvezdno dirko v Celje. Na progi Ljubljana-Celje (75 km) je zmagal Krušič (Hermes) v času 2:13:05, na progi Maribor-Celje (62 km) Rozman (Zelesničar) v času 2:02:18, na cesti Slovenj Gradec-Celje (51 km) Gregorič (Mislina) v času 1:27:50,2. Člani jubilarita so vozili iz Celja v Kojnice in nazaj (50 km) ter je zmagal Planinšek v času 1:29:45.

Državno teniško prvenstvo je prineslo Ilirijanu Smerduju dva lepa uspeha. V finalu juniorjev je premagal Mariborčana Blankeja 4:6, 6:1, 6:1, v finalu B kategorije pa Beograđana Berto 6:1, 6:3. Postal je torej dvakratni državni prvak. V singlu gospodov je seveda zmagal dosežani prvak Punčec, ki je premagal Mitčiča 6:2, 6:2, 4:6. 6:2. Mitčič je prejel izločil Pallado v petih setih. V doblu sta postala državna prvaka Punčec-Kukuljevič, ki sta z lahkoto porazila beograđsko dvojico Radovanovič-Laslo 6:1, 6:3, 6:1. Finalista sta bila sicer Mitčič in Pallado, a zaradi boleznih Pallade nista nastopila. Prvaka v mešanji parih sta Florijanov in Radovanovič. Zaradi odhoda Punčeca in Kukuljeviča v Ameriko, bodo zastopali barve Jugoslavije v tekmovalju za srednjeevropski pokal v Varšavi Mitčič, Pallado, Radovanovič in Kukuljevič II. Rezervni igralci bo zmagovalec izločilne tekme med Smerdujem in Kovacem. Izbirna tekma bo danes.

Na ljubljanskem stadionu je bil dvodnevni lahkoletski miting. Poleg povprečnih, so bili doseženi nekateri prav dobri rezultati. Pleteršek (Primorje) je na 200 m zmagal v dobrem času 23 sek., še boljši pa je bil na 400 m, kjer je dosegel letošnji najboljši jugoslovanski rezultat 50,7. Dober je bil tudi Bručanov rezultat na 10 km s 33:57,3.

Na igrišču Primorja sta se včeraj potkusili dve ženski enajstorici iz Brna in Zagreba v nogometu. Rezultat je bil 2:2. Tekma je nazorno pokazala, da ta sportna panoga ni za ženske.

Na evropskem prvenstvu v plavanju v Londonu se ni bilo finalov in tudi naša zastopnika Cerer in Zihler še nista nastopila. Veliko presenečenje je bilo na 100 m, prostu, kjer je bil olimpijski zmagovalac dr. Csik v predteku s časom 1:00,5 šele četrti in je izpadel. V medtekli sta zmagala Nemca Fischer in Heibel. V waterpolu je Madžarska visoko porazila Italijo 9:0, Nemčija Anglijo 6:0, Belgija in Nizozemska pa sta igrali 4:4.

## Težka avtomobilska nesreča pri Brezjah

### En potnik mrtev, pet ranjenih - Še ena žrtev nepredvidne vožnje

Ljubljana, 8. avgusta. Včeraj zjutraj se je pripetila na ravni cesti nad klanec v Dobrem polju pri Brezjah strašna nesreča, ki je zahtevala življenje 28-letnega posestnikovega sina France Grošlja iz Podgorja pri Kamniku, dočim leži pet poškodovanih na kirurškem oddelku v bolnici.

Na kmetijski tabor na Brezjah, se je namenila tudi skupina 26 Podgorjanov. Odpejali so se zjutraj s Hočevrjemim tovornim avtom in prispeli okrog 6.30 že nad klanec do Dobrega polja. Tam pa je med drugimi privozil za njimi s osebnim avtom sofer Edvarda Jonkeja iz Zaplotnice. Nameraval je prehiteti tovorni avto s Podgorjani. Pri prehitevanju pa je zadel z zadnjim koncem avtomobila v prednji del tovornega avta, ki je vozil tik roba ceste in ga prevrnil v en meter globok obstestni jarek. Sunek je bil tako močan, da se je tovorni avto dvakrat prekrulil. Po nesreči je bilo nekaj trenutkov vse tiho, potem pa, ko so pričeli ljudje vstajati, so ugotovili, da je eden obležal. Bil je to 28-letni posestnikov sin France Grošelj, ki

je bil že v zadnjih zdihljajih. O bolečinah so jeli tožiti tudi nekateri drugi in slednji so spravili v bližnjo hišo še pet poškodovanih. Trije izmed njih in sicer 29-letni posestnikov sin Jože Pavlič, 77-letni posestnik Anton Vidic in 37-letni posestnik Mrak Jože so bili lažje poškodovani, posestnik Jože Zobec in 38-letna Franciška Mrak pa težje. Z Dobrega polja so telefonično zaprosili za pomoč v Ljubljano, naker so reševalci prepeljali poškodovane v bolnico, truplo France Grošlja pa so prepeljali v mrtvašnico. Iz Radovljice je že dopoldne prispela na kraj nesreče sodna komisija in trije zdravniki. Naloga komisije je ugotoviti, kako je prišlo do usodne nesreče in kdo jo je zakrivil.

Dopoldne se je na pripetila pri Brezjah še ena smrtna nesreča. Ko so korakali gasilci s tabora proti Mošnjam, se je neznan avto zaletel v 28-letnega reditelja Andreja Brinška s Spodnjega Otoka pri Mošnjah. Brinška je avto podrl, da je obležal z zvezajočo rano na glavi. Brinška so takoj prepeljali z avtom v ljubljansko bolnico, kjer pa je ob 18.30 umrl.

## Dva požara

Smednik, 8. avgusta. V soboto dopoldne je nastal v Smedniku velik požar, ki je uničil domačo poslastico Ivanku Blažunovo. Blažunova je v soboto dopoldne s hčerko Micko sejala na njivi daleč zunaj na polju repo. Preden sta šli ženski od doma, sta zakurili v štedilniku in pristavili velik lonec, v katerem se je kuhala krma za prašiče. Hišo sta zaklenili, zaradi varnosti pa sta pustili v hiši tudi domačega psa čuvaja.

Ogenj je nastal zaradi tega, ker je v štedilniku pregorela železna plošča. Skozi odprtino je prešel plamen na leseno steno, naker se je hitro razširil v podstrešje ter zajel vso hišo in tudi gospodarsko poslopje. Ljudje, zaposleni po večini zunaj na polju, so hiteli preplašeni v vas nazaj, na mestu pa so bili hitro tudi gasilci. Ti so v prvem hipu napeljali cevi do bližnje jame z gnojnico, namestu da bi pričeli črpati vodo iz oddaljenjšega rezervoarja. Posledica tega je bila, da so se cevi kmalu zažarele in je domača motorna brigada odločila, da se mora hitro odpraviti na pomoč. Smedski kaplan je medtem odhi-

tel na motornem kolesu po pomoč v bližnjo Započe, kjer je obvestil o požaru gasilce. Ti so brez oklevanja odhiteli v Smednik z motorji in po daljšem naporu s pomočjo domačih gasilcev omejili požar na že gorečo hišo. V nevarnosti sta bili namreč tudi sosedni domačiji Dermastjeva in Jakčeva in so iz sednje že odnašali pohištvo.

Blažunova hiša je pogorela do tal, prav tako tudi pod, šupa, svinjak in drvarnica. Ogenj je uničil tudi dva prašiča, zgorelo je pohištvo, vsa obleka, 1000 din gotovine, žensko kolo in ves živež. Iz goreče hiše se ni mogel rešiti niti pes, ki sta ga ženski pred odhodom zaklenili v hišo. Škoda znaša okrog 50.000 din, ženski pa sta bili zavarovani samo za 12.000 din.

Kranj, 8. avgusta. V soboto dopoldne je pričela goriti stanovanjska hiša Jožeta Hirsfelderja v Srednjem Bitnju. Hiša je bila zidana in krita s cementno opeko. Goreti je pričelo v podstrešju, najbrže radi slabe električne napelje. Hiša je razen zidovja pogorela do tal, rešili so le nekaj pohištva. Vsačani, ki so poleg bitenjskih gasilcev pomagali gasiti, so zlasti občudovali hitro nastop

gašenja. Gasilci, ki so prispeli k požaru s motornim kolesom in požar, da so v stanovanjski hiši, da je treba gasiti kmetijsko hišo, ki je požar takoj za do. Gasilci so se gasili, ko so prispeli gasilci iz bližnjih krajev, naker je Kranj. Hirsfelderja ima poleg hiše leseno zgradbo, v kateri je nameščenih nekaj 10 tkalskih streljav, na katerih stoji platno. Obstojele je velika nevarnost, da se ogenj razširi tu, di na to leseno zgradbo. Domači in kranjski gasilci so se nujno odpravili na preprečitev, ter je kovanca ostala nepoškodovana, tako da ostale gasilske čete, ki so prispeli k požaru, niso stopile v akcijo. Škoda povzročena po požaru bo znašala približno enajst tisoč do 40.000. Kranjski gasilci imajo kot povedano veliko zastavo s hitrim nastopom, da se ogenj ni razširil.

## Beleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 8. avgusta, katoličani: Ciriljan in T.

**DANASNJE PRIREDITVE**  
Kino Matica: Plikova dama  
Kino Sloga: Charlie Chaplin v cirkusu  
Kino Union: Golgota ljubezni  
Kino Šiška: Popolni zakon  
Kino Moste: »Usodno sorodstvo« in »Izdajalec«

**DNZRNE LEKARNE**  
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevr, Celovška cesta 62, Garts, Moste-Zaloška cesta.

## Izpod sira

Tres faciunt collegium. To je pregovor. Ni pa nobenega pregovora, da se je ustanovilo društvo, če se peljejo na izlet štirje gospodki in dve gospodični.

Osebnih vlak iz Maribora proti Ljubljani je bil snči nabito poln potnikov. V vagonu št. 22.591 je stal v kupeju za osem potnikov gospodki in imel je kupe od znotraj zaprt. Ko so potniki zahtevali, naj odpre, jim je odgovoril, da je kupe rezerviran za neko društvo. Potniki so se obrnili na sprevodnika. Dobili so isti odgovor. Gospodki v kupeju je bil še vedno sam. Šele pozneje se mu je pridružil še pet članov »društva«, trije gospodki in dve gospodični. Tako jih je bilo v kupeju šest, mest pa osem. Zaklenili so se in skrbno zagrnili okenca na vratih, da bi radovedne oči na hodniku stojičih potnikov ne motile njihove družbene udobnosti. Gospodični sta položili svoji trudni glavici gospodkom v naročja, nočice sta pa iztegnili v kot in tako je bilo društvo ustanovljeno.

Potniki so pa stali na hodniku v gneči in razmišljali, po kateri zemlji se vozijo in kakšni zakoni veljajo v tej zemlji. Sprevidnik je hodil mimo, pa se mu ni zdelo potrebno, da bi odprl »društveni« kupe in opozoril v njem sedeče in ležeče društvo, da mora toliko in toliko potnikov na hodniku stati. Kupe je bil kot rečeno rezerviran. V njem so se vozili baje člani SK Ilirije, menda ping-pongari. Ker je ping pong sula utrudljiv sport, jim ne smemo zametiti, da so med vožnjo počivali in z božanjem brisali znojna čela gospodki gospodičnima, gospodični pa gospodkom.

Zdaj pa vprašamo našo železnico upravo, po katerem pravilniku si lahko štirje gospodki in dve gospodični, proglašeni samovoljno za društvo, rezervirajo v nabito polnem vlaku cel kupe, da morajo potniki na hodniku stati? Če ne bomo dobili odgovora na to vprašanje, bomo naprosili generalno direkcijo državnih železnic, naj nam ona odgovori nanj. Upravni odbor SK Ilirije pa prosimo, naj svoje mlade člane in članice pouči, kako se mora vesti pravi sportnik, da ne dela sramote svojemu klubu.

## Oče in sin sta kradla

Strigova, 7. avgusta. Trgovca Senčar Metod v Strigovi ima zelo lepo urejeno trgovino, da je ena prvih v tem delu Medjimurja. Ker je njegova trgovina zelo velika ter obsega špecerijo, masnufakturo in železnino, ima tudi obsežen trgovski lokal, ki ima skoraj deljena prostora, enega za železnino, drugega pa za ostalo blago. Senčar je imel v svoji trgovini že od začetka kot stalnega delavca izkušenega mehanika Ferda Sagaja, ki mu je večkrat pomagal v trgovini, sestavljal kolesa, izmenjal stare dele z novimi itd. Bil je pri hiši kakor domači in trgovca se je nanj v polni meri zanesel. Bil je pač v trgovini za vsako rabo, poleg tega pa je potrebi opravljal tudi službo trgovčevega osebnega šoferja. Nihče bi ne mislil, da ni pošten, saj so ga vsi, tudi vaščani, smatrali za poštenjaka in skromnega človeka, ki sluzi kruh z delom, da more preživljati ženo in 9-letnega sinčka.

Kakor več dni v tednu, je bil Ferdo Sagaj tudi 4. avgusta pri Senčarju na delu. Proti večeru je prišel tja tudi njegov sinček, učenec II. razreda narodne šole. Fantek je pa imel nekaj čudno napete žope. Trgovca ga je poklical k sebi, naker mu je padel izpod predpasnika zvonec za kolo. Začel je fantika preiskavati ter je našel pri njem različne malenkosti iz svoje trgovine. Fantek je takoj priznal, da mu je dal to oče. Zadevo so takoj sporočili orožništvu, ki je pri večerji sedečega Sagaja preiskalo ter našlo v suknji za podlogo ducat šipk za kolesa in še razne stvari, ki pridejo v poštev za popravilo koles, s čimer se je Sagaj tudi baval. Aretaciji je sledila hišna preiskava, kjer so našli pri Sagaju velik zaboj raznovrstnega blaga ukradenega v dveh letih iz Senčarjeve trgovine. Zaboj so odprli in našli v njem sestavne dele koles, in to vse dele razen kolesnega ogrodja. Od vsakega dela je bilo po pet in še več komadov, dalje mnogo različnih ključev, mila, svizčnikov, radiona, kaše, robocev, klešč in drugega, kar premore trgovina v vrednosti 5.000 din. Med preiskavo so Sagaja in njegovo ženo aretirali, otroka pa so prevzeli v oskrbo orožniki. Sagaj tatvino priznava in pravi, da je kradel že dve leti. Vprašanje je sedaj je, komu je dobavljal toliko sestavnih delov koles in druge robe, ki je doma ni mogel nabiti.

**HUMOR NA OPERACIJSKI MIZI**

Bolnik, ki mu nameravajo odrezati poško. dovano desnico:

— Gospod primarij, ali bi mi ne mogli namestu roke odrezati glavo?  
— Kako vam pa pride to na misel?  
— Brez glave se danes mnogo lažje živi kakor brez roke.